

M.p., sobota, 23 września 1944 r.

Nr 196

ROZPACZLIWY OPÓR NIEMIECKI W HOLANDII

Kwat. główna Sprzymierzonych we Francji, 22.IX. Po zdobyciu mostu w Nijmegen czołgi brytyjskie torują sobie drogę wąskimi korytarzami na północ dla połączenia się z oddziałami spadochronowymi, walczącymi w rejonie Arnhem. Brytyjskie jednostki pancerne II armii znajdują się w odległości 3 km od Nijmegen, które całkowicie oczyszczone zostało od Niemców. Poprzednie wiadomości o połączeniu się brytyjskich wojsk pancernych z oddziałami spadochronowymi w rejonie Arnhem nie potwierdzają się. Niemcy czynią wszelkie wysiłki, aby uniemożliwić czołgom brytyjskim sforsowanie rzeki Lek, co otworzyłoby Sprzymierzonym szerokie możliwości natarcia w kierunku zagłębia Rury i Berlina. Niemcy przeprowadzają też silne przeciwnatarcia w rejonach Eindhoven i Nijmegen od wschodu, chcąc odciąć dostawy dla klina brytyjskiego. Mimo tych wysiłków klin brytyjski został rozszerzony do szerokości 40 km u podstawy.

Berlin, 22.IX. Komunikat niemiecki podaje, że pod Arnhem otoczona została brytyjska dywizja spadochronowa.

Londyn, 22.IX. Wojska kanadyjskie i polskie, prowadzące natarcie na lewym skrzydle frontu zachodniego wzięły do niewoli w ostatnich dniach 10 tys. jeńców, z czego Polacy wzięli 1700 Niemców..

Londyn, 22.IX. Na północ od Nancy toczy się wielka bitwa III armii amerykańskiej z niemieckimi jednostkami pancernymi. W ciągu ostatnich 48 godzin Niemcy stracili tam w nieudanych przeciwnatarciach 68 czołgów. VII armia amerykańska ustaliła na połowie drogi między Nancy a Belforten przyczółek na prawym brzegu Mozeli.

CIEŻKIE WALKI NA LINII SANOK-KROSNO

Berlin, 22.IX. Radio niemieckie podaje, że od 20 dni toczą się ciężkie walki na linii Sanok-Krosno, gdzie dowództwo sowieckie rzuca do boju znaczne siły czołgów i piechoty. Według komunikatów niemieckich, sowieckie próby przekłaniania frontu na tym odcinku dotychczas nie powiodły się.

PAPIEŻ DO ŻOŁNIERZY POLSKICH

Rzym, 22.IX. Radio watykańskie podało obszernie sprawozdanie z audiencji, na której Ojciec Święty przyjął 2000 oficerów i szeregowych II Korpusu Polskiego. We wzruszającym przemówieniu do żołnierzy Papież zapewnił ich, że uczyni wszystko, aby ulżyć cierpieniu Polski i ochronić jej słuszne prawa.

PREMIER BELGII USTĄPIŁ

Paryż, 22.IX. Premier belgijski wraz z rządem podał się do dymisji zgodnie z uprzednią zapowiedzią, że w chwili wyzwolenia kraju rząd ustąpi.

Na linii Zygryda NATARCIE NA 200-KILOMETROWYM FRONCIE

Londyn, 22.IX. Natarcie I armii amerykańskiej na umocnienia linii Zygryda rozwija się na froncie szerokości 200 km. Niemcy przeprowadzają silne przeciwnatarcia i w szeregu punktów toczą się zacięte walki. W ciągu ostatnich 3 dni Niemcy stracili 105 czołgów. Na wschód od Akwizgranu mimo oporu niemieckiego Amerykanie posuwają się naprzód. Wojska brytyjskie, które przekroczyły granicę niemiecką na północ od Akwizgranu, posunęły się o 8 km naprzód na drodze do Düsseldorfu.

Berlin, 22.IX. Na konferencji prasowej rzecznik niemiecki przyznał, że sytuacja w rejonie Akwizgranu jest bardzo poważna.

RIMINI ZDOBYTE

Rzym, 22.IX. Dowództwo śródziemnomorskie Sprzymierzonych ogłosiło dziś, że oddziały greckie VIII armii zdobyły port Rimini, stanowiący bramę do równiny Lombardii. W Rimini zbiegają się dwie główne drogi: jedna wzdłuż wybrzeża do Rawenny, druga - do Bolonii i doliny Padu. Oddziały VIII armii posuwają się w kierunku głównych dróg na równinę Lombardii i ustaliły przyczółek na rzece Marecchia. Na środkowym odcinku frontu V armia zdobyła ważny węzeł komunikacyjny Firenzuola o 40 km na południe od Bolonii.

Londyn, 22.IX. W ostatnich walkach na odcinku adriatyckim zostały rozbite zupełnie 71 i 98 dywizje niemieckie, zaś cztery inne dywizje, w tym 26 szturmowa dywizja pancerna, straciły połowę swych stanów. Pierwsza niemiecka dywizja spadochronowa poniosła jeszcze cięższe straty niż pod Cassino - znowu spotkała się ona z żołnierzami II Korpusu Polskiego.

Londyn, 22.IX. Komunikat gen. Bora z dnia 21.b.m. stwierdza, że oddziały Armii Krajowej posunęły się nieco naprzód w śródmieściu. W Mokotowie i na Żoliborzu sytuacja bez zmian. Oddziały Armii Krajowej nawiązały łączność z wysuniętymi oddziałami sowieckimi na lewym brzegu Wisły. Zrzuty, dokonane przez samoloty amerykańskie w 49 dniu walk, były większe niż zrzuty w ciągu całych poprzednich 48 dni.

Londyn, 22.IX. Depesze z Warszawy podają, że w ciągu ostatnich 2 dni ogień artylerii niemieckiej wyraźnie osłabł, a od 4 dni nie pojawiły się nad stolicą bombowce niemieckie. Od 1 sierpnia do 20 września Niemcy stracili w Warszawie 272 czołgi, samochody pancerne i działa szturmowe. W mieście odczuwa się pewne odprężenie, jednak zniszczenie jest wielkie. Sytuacja żywnościowa jest krytyczna.

DIWIZJON "OBROŃCÓW WARSZAWY"

Londyn, 22.IX. Naczelny Wódz gen. Sosnkowski wydał następujący rozkaz:

"Lotnicy Dywizjonu 301! Podczas prób niesienia pomocy Warszawie w jej walce śmiertelnej z Niemcami Dywizjon wasz w ciągu kilku tygodni od 4 sierpnia do 1 września stracił 15 załóg. Do tylu chlubnych kart naszych powietrznych się dochodzi teraz opowieść o polskich lotnikach, którzy wielokrotnie przebywając na prawie nieuzbrojonych naszych mil tysięcy ponad terytoriami zajętymi przez wroga, nie bacząc na skupioną siłę jego broni przeciwlotniczej i urągając wysiłkom niemieckim, niesli braterską pomoc oddziałom Armii Krajowej, broniącym barykad stolicy. Niełatwo jest w kronikach wojennych znaleźć bardziej wzruszający przykład współdziałania w boju aniżeli wasze wyprawy, podczas których bezbronni żołnierze powietrza ginęli ofiarnie, aby uzbroić swych braci walczących na ziemi.

Lotnicy! Dopełniliście obowiązku żołnierskiego ponad zwykłą miarę. Waszą bohaterską i znaczną ofiarę zasługą, jeśli Warszawa zdoła wytrzymać aż do czasu, gdy uda się wreszcie zapoczątkować wyprawę powietrzną na szeroką skalę, które być może pozwolą stolicy obronić się zwycięsko.

By przekazać pamięci ludzkiej wasze bohaterskie poświęcenie, by uczcić waszych kolegów, którzy swe

życie oddali dokonując najszlachetniejszego z pośród czynów żołnierskich, postanawiam, aby Dywizjon Nr 301 po wieczne czasy nosił imię "Obrońców Warszawy", dodane do jego nazwy obecnej."

PRZED KAPITULACJĄ WĘGIER ?

Ankara, 22.IX. Premier węgierski gen. Lakatos wygłosił wczoraj pesymistyczne przemówienie, w którym oświadczył, że Węgry nigdy nie pragnęły wojny, i dał do zrozumienia, że skłonne są zawrzeć pokój z Aliantami. Przyznał on, że Węgry bezsilne są wobec ataków, na jakie są obecnie narażone.

Sztokholm, 22.IX. Szwedzkie koła polityczne uważają przemówienie premiera Lakatosa za wstęp do kapitulacji Węgier. Rząd węgierski zażądał podobno od Niemców wycofania Węgrów z frontu wschodniego, w szczególności z odcinka Warszawy, gdzie dywizje węgierskie walczą pod dowództwem niemieckim. Rząd Lakatosa nie zgodził się również na ogłoszenie powszechnej mobilizacji. Konflikt między Budapesztem a Berlinem przybiera podobno formy krytyczne. Niemcy obsadzają wszystkie punkty strategiczne na Węgrzech.

WIECZORNE DEPESZE W SKRÓCIE

- Wojska sowieckie znajdują się w połowie drogi między Narwą a Tallinem. Oddziały rumuńskie i sowieckie do tarły na odległość 30 km od przedwojennej granicy węgierskiej.

- Bitwa o Filipiny rozpoczęła się. Samoloty amerykańskie z lotniskowców bombardowały stolicę Filipin Manilę. Zatopiono 11 statków japońskich i 26 uszkodzono. Zniszczono 110 samolotów japońskich w powietrzu i 95 na ziemi. Sprzymierzeni stracili 15 samolotów, okręty sojusznicze nie poniosły żadnych uszkodzeń. Japończycy ogłosili na Filipinach stan wojenny.

MISJA SOWIECKA W HELSINKACH

Sztokholm, 22.IX. Do Helsinek przybyła dziś sowiecka misja wojskowa, która wysunęła żądanie natychmiastowego wszczęcia energicznych kroków przeciwko wojskom niemieckim. Dziś aresztowano w stolicy Finlandii 500 członków faszystowskiej organizacji Lappo.

Moskwa, 22.IX. Dzisiejsza prasa sowiecka w dalszym ciągu zamieszcza ataki na rząd fiński, który nazywa "klubem reakcjonistów". Pisma sowieckie twierdzą, że rząd fiński musi iść drogą, wskazaną mu przez prezydenta Mannerheima, a nie drogą sabotowania warunków zawieszenia broni.

Helsinki, 22.IX. Ogłoszono dziś oficjalnie, że rząd fiński zerwał stosunki dyplomatyczne z rządem japońskim.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Londyn, 22.IX. Wśród oddziałów spadochronowych, walczących w rejonie Arnhem, znajdują się również oddziały polskie.

Londyn, 22.IX. Oddziały 1. polskiej dywizji pancernej oczyściły teren 100 km na południe od Skaldy. Polacy zadali Niemcom ciężkie straty. Przy likwidacji jednej tylko z otoczonych grup padło 600 Niemców.

Moskwa, 22.IX. Wczorajem ogłoszono, że wojska sowieckie zdobyły Tallinn, stolicę Estonii.

Bern, 22.IX. Niemcy rozpoczęli ewakuację południowej Grecji.